

KRIGET I UKRAINA

Svenska företaget fick fly ryska styrkor: "Det var hemskt"

Affärerna gick bra för det svenska mattföretaget Vandra Rugs. Sedan invaderades Ukraina av Ryssland och företaget tvingades till en dramatisk evakuering.

"Vid ett tillfälle stod vår chaufför med en kalasjnikov riktad mot sig", berättar delägaren Marie Wallenberg Olsson.

Publicerad: 23 februari 2025, 15:24

Spara

Lovisa Åslund

Text

Cia Attling och Marie Wallenberg Olsson. **Foto:** Joey Abrait

I **början av 2022** ser framtiden ljus ut för det svenska mattföretaget Vandra Rugs. De första tio månaderna av räkenskapsåret 2021/2022 har försäljningen ökat kraftigt och på orderlistan finns bland annat beställningar från svenska ambassaden i Bryssel och Svenskt Tenn. Nu ska mattorna bara färdigställas och levereras från väveriet i Ukraina.

ANNONS ⓘ

Ägarna har visserligen varit medvetna om det försämrade säkerhetsläget. Ändå kommer det som en chock när Ryssland startar sin fullskaliga invasion. Dagen därpå är staden Kachovka, där väveriet ligger, ockuperad av ryssarna.

"Det var hemskt", säger Marie Wallenberg Olsson som är en av tre ägare av företaget.

"Det innebar en stor risk om ryssarna skulle se att det satt en grupp kvinnor och tillverkade produkter till väst."

Tillsammans med Cia Attling och Larissa Bodén grundade hon Vandra Rugs 2005. Den sistnämnda är från Ukraina och därför blev det naturligt att förlägga produktionen där.

"Vår affärsidé har alltid byggt på att vi vill stärka kvinnor och det har vi kunnat göra här. De ukrainska väverskorna har utbildats i hantverket, fått lön och arbetat för ett företag med tre kvinnliga ägare", säger Marie Wallenberg Olsson.

Vid Rysslands invasion har företaget ungefär 35 väverskor anställda. De flesta vill stanna i landet och fortsätta arbeta.

ANNONS ⓘ

"Vi driver ju ett kommersiellt företag, men ansvaret för de här kvinnorna blev mer framträdande. Vi hade ju arbetat med dem i många år", säger Cia Attling.

Väverskorna vill stanna i Ukraina och arbeta där. **Foto:** Vandra Rugs

I början av kriget fick kvinnorna ljuga för att ta sig till arbetet som låg innanför de ryska militärposteringarna. Fabriken fönster täcktes med plywoodskivor.

”Det var dels för att skydda från granatsplitter och dels för att det innebar en stor risk om ryssarna skulle se att det satt en grupp kvinnor och tillverkade produkter till väst”, säger Marie Wallenberg Olsson.

Efter tre månader blev situationen ohållbar. Inga mattor hade kunnat transporteras ut ur landet och företaget hade inte kunnat fakturera en enda krona.

”Våra kunder var väldigt förstående. Men på sikt går det ju inte att sälja varor om man inte vet när de kommer fram”, säger Cia Attling.

VANDRA RUGS

Gör: Tillverkar handvävda mattor i Ukraina.

Grundat: 2005 av delägarna Marie Wallenberg Olsson, Larissa Bodén och Cia Attling.

Bakgrund: Sprunget ur textilföretaget EMTE textil. Samarbetar med Svenskt Tenn. Vandra Rugs är aktuellt med samarbetet Frank in the loom, en kollektion trasmattor vävda av rester från tillverkningen av Josef Franks mönstertyger.

Omsättning 2023/2024: 15,7 Mkr

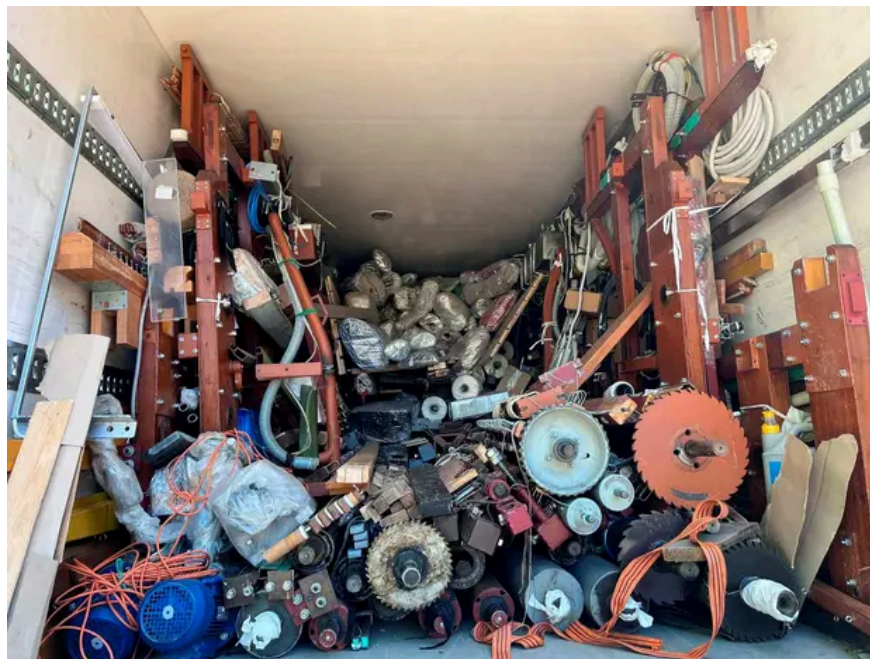
Resultat: 0,7 Mkr

Vandra Rugs styr därför upp ett komplicerat evakueringsprojekt av elva väverskor, deras barn och 20 ton vävutrustning. Verksamheten ska flyttas till Kosiv, en liten bergsby i sydvästra Ukraina. Men med de många militärposterna som chauffören tvingades muta sig igenom tog evakueringen tio dagar.

"Vid ett tillfälle stod vår chaufför med en kalasjnikov riktad mot sig. Det var otroligt nervöst", säger Marie Wallenberg Olsson.

Till slut lyckades såväl väverskor som utrustning ta sig fram välbehållna. Sakta men säkert byggdes den nya fabriken upp och verksamheten kunde återstarta.

"Under sommaren 2022 kom det en stor leverans med allt som väverskorna hade producerat i ockuperat område. Det kändes väldigt symboliskt", säger Marie Wallenberg Olsson

Material och utrustning fick smugglas ut. **Foto:** Vandra Rugs

I dag, två och ett halvt år senare, har väverskorna etablerat sig i Kosiv. Nu jobbar ungefär 40 väverskor i Vandra Rugs fabrik och företaget är en av de viktigaste arbetsgivarna i byn.

"Det betyder väldigt mycket för dem att de kan stanna i Ukraina och vara en del av landets framtid", säger Cia Attling om sin personal.

Omsättningen i bolaget har också ökat - trots de många utmaningarna. Räkenskapsåret 2023/2024 omsatte bolaget cirka 15,7 Mkr, drygt 5 Mkr mer än vid krigsutbrottet.

Hur har ni lyckats med det?

"Dels genom att vi har stått väldigt mycket på mässor. Men också genom att vi har visat att vi tar ansvar för vår personal. Kunderna uppskattar den sociala hållbarhetsaspekten", säger Marie Wallenberg Olsson.

Nu träffas Ryssland och USA i Saudiarabien för samtal om kriget i Ukraina. Vandra Rugs har inte börjat tänka på vad en eventuell fred skulle innebära för deras verksamhet.

"Vi följer nyheterna såklart, men det här är väldigt komplicerat och känsligt för många, så jag vill inte kommentera det mer", säger Cia Attling.

Innehåll från

ANNONS

ANNONS: SJ – Delta Mock-up

Publicerad: 12 januari 2024, 14:20

Artikeln är producerad av Brand Studio i samarbete med och ej en artikel av Dagens industri

KRIGET I UKRAINA

Storbritannien inför sanktioner mot Kinabaserade företag

Agendan: Kursraket rapporterar . Tisdagens höjdpunkter med Helena Yohannes Magnusson

Storbritannien har infört sanktioner mot tio Kinabaserade företag som de anser möjliggör Rysslands försvarsindustri. Åtgärden är en del av det största sanktionspaketet mot Ryssland som Storbritannien infört sedan 2022. Syftet är att visa Storbritanniens fortsatta stöd till Ukraina, samtidigt som USA:s president Donald Trump har signalerat en vilja att dra tillbaka stödet, rapporterar Bloomberg.

Uppdaterad: 25 februari 2025, 06:32
Publicerad: 25 februari 2025, 06:29

 Spara

Nyhetsbyrå Direkt

Text

De nya sanktionerna omfattar även vissa företag i Thailand och Indien och riktar sig mot aktörer som stöder Rysslands militärregim och dess leverantörsnätverk, enligt ett uttalande från Storbritanniens utrikesdepartement. Företagen producerar och levererar främst verktygsmaskiner, elektronik och varor med dubbla användningsområden för Rysslands militär, inklusive mikroprocessorer som används i vapensystem.

ANNONS

Sanktionerna införs samtidigt som Storbritannien försöker stärka de ekonomiska banden med Kina, efter att relationerna försämrades under den tidigare Toryadministrationen. Nu tvingas landet balansera sin strävan efter ekonomisk tillväxt med oro över Kinas politik och dess stöd till Ryssland, samtidigt som USA intar en mer konfrontativ hållning gentemot Peking.

Storbritannien har även infört sanktioner mot Nordkoreas försvarsminister No Kwang Chol och andra nordkoreanska generaler, som uppges ha varit delaktiga i att placera ut över 11.000 styrkor i Ryssland. Dessutom omfattas den Kirgizistan-baserade OJSC Keremet Bank av sanktionerna. Åtgärderna syftar till att stoppa medel från att nå Ryssland, enligt utrikesdepartementet.

Samtidigt meddelade försvarsminister John Healey att Storbritannien kommer att fördubbla finansieringen av ett program som stöder skadade ukrainska soldater vid frontlinjen.

”När världen markerar den dystra milstolpen i Putins fullskaliga invasion som går in på sitt fjärde år, kan vi inte och kommer inte att vända ryggen åt Ukraina i deras kamp för vår gemensamma säkerhet”, sade utrikesminister David Lammy.